

נדה מאד לכל מי
שיכול לסייע
בכיסוי
הוצאות ההדפסה.
להצטרפות
לע"ג וכיו"ב,
נא לפנות למייל
mdh036194741
@gmail.com
או בטל'
0527129867

דברי השירה

ויזכר משה באזני כל קהל ישראל את דברי השירה הזאת עד תמס (זכרים לא)

מתורת מורינו רבי יהודה אריה הלוי דינר שליט"א
רב ביהכ"נ ידברי שירי ואזור מרכז ב"ב

נערך ע"י א.ח.ב. • ניתן לקבל הגליון במייל mdh036194741@gmail.com

פרשת נצבים - ראש השנה - עשי"ת - פרשת וילך

לומר לבעלה שהוא במצב סכנה, וכששמע זאת מיד אמר 'אוי ברכתי ברכה לבטלה!...'.

וזה דוגמאות למי שחי את החיים למען חיי העולם הבא, כי כל הדברים הגשמיים משמשים אותו עבור הרוחניות, והכל סביב תורה ומצוות.

לנצל את עולם הזה בלימוד תורה ובעשיית מצוות

והנה בפרשת נצבים (ל' - י"ט) כתוב "ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך", והמגיד מדובנא מביא על זה את המשנה באבות (פרק ו' משנה ד') 'כך היא דרכה של תורה, פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה ועל הארץ תישן וחיי צער תחיה ובתורה אתה עמל, ואם אתה עושה כן אשריך וטוב לך אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא', ומבאר המגיד מדובנא ע"פ משל לסוחר עשיר שנסע ליריד בלייפציג, וחתנו ביקש ממנו אם יכול להצטרף אליו לנסיעה, וכוונת החתן היתה רק כדי ליהנות מהדרך והנסיעות, ובהגיעם ללייפציג הסוחר היה עסוק לנצל כל רגע בקניית סחורות, וכמעט שלא אכל וישן, רק הוסיף עוד ועוד מסחר, וביותר, שאע"פ שהיה עסוק כל הזמן להוסיף לעצמו סחורות היה מוכרח להשתמש עם עוד מתווכים וסרסורים שאף הם נמצאים מורווחים על ידו והם משלמים לו כבר בזמן היריד ממון, ואילו חתנו הסתובב בטל ולא מנע את עצמו מכל מיני שמחה ועונג שהיו ביריד, בשוים מהיריד הסוחר היה שמח מאוד ומלא סיפוק על כל מה שאסף והרוויח, מאידך חתנו היה מלא צער וייאוש על ההפסד שהביא לעצמו, והנמשל לנשמה שנחצבה מתחת כיסא כבודו יתברך, וירדה לעולם הזה כדי לקנות את סחורת התורה והמצוות, ומי שיש לו דעה נכונה הוא יודע שעליו לנצל כל רגע ולאסוף עוד ועוד סחורות, שהם התורה המצוות והמעשים טובים, ולכן הוא יצמצם באכילתו, וכמו שכתוב במשנה פת במלח ומים במשורה ועל הארץ תישן, ומי שיעשה כן יזכה גם 'לאשריך בעולם הזה' שהרי כל העולם כולו ניזון בשבילו, וגם יזכה ל'טוב לך' לעולם הבא שהרי שם זה העולם האמת, ושם יגיע אליו כל הרוויח מהסחורה שאסף ויהיה שמח וטוב לב.

וידוע המעשה שהיה אל מרן החפץ חיים זצוק"ל שפעם ראה אנשים מגחכים על איזה אחד חסר דעה שנסע עד ליריד בוויילנה כדי לקבל 'קמצוץ טבק', וכששמע זאת החפץ חיים התחיל לבכות, ואמר הנשמה הקדושה ירדה במשך שנים רבות לעולם הזה כדי לאסוף תורה ומצוות, והיא עלולה לחזור עם קמצוץ טבק ח"ו?!!...

ועלינו לזכור מה התכלית שלנו בעולם הזה, כמו שכתב רבנו יונה בשערי תשובה (שער ב') 'כי השם יתברך שלחו בעולם הזה לשמור משמרתו ותורתו וחוקותיו ומצותיו, ולא יפקח עיניו זולתי לעשות

תכלית העולם הזה כדי לזכות לחיי העולם הבא

'זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים וכתבינו בספר החיים למענך אלקים חיים'.

יש שפירשו שהכוונה לחיים בעולם הזה, ויש שפירשו שהכוונה לחיי העולם הבא, ומרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל היה אומר שאפשר לכוון את שני הפירושים, דהיינו לכוון שאנחנו רוצים חיים בעולם הזה כדי שיהיה לנו חיי העולם הבא, שעל ידי שיהיה לנו אפשרות וכלים ללמוד תורה ולקיים מצוות נזכה לחיי העולם הבא.

ובימים אלו אנחנו אומרים כל יום מזמור "לדוד ה' אורי וישעי" (תהילים כ"ז), ושם כתוב שדוד המלך אומר "אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש, שבתי בבית ה' כל ימי חיי...", וביאור הדברים, שאף על פי שיש בקשות רבות על פרטים שונים, מכל מקום המטרה של דוד המלך היתה אחת "שבתי בבית ה'...", ולכן זה נקרא שהיתה לו רק בקשה אחת.

ועל האדם לנצל את הכלים והכישרונות שהוא קיבל כדי לנצל אותם לחיי העולם הבא, ובימים כאלו שיש סייעתא דשמיא צריך להיזהר לא להפסיד את זה, ומרן רבי חיים שמואלביץ זצ"ל היה אומר, שמצינו בפרשת וירא שבשעה שריחם הקב"ה על ישמעאל כתוב (כ"א - כ') "ויהי אלקים את הנער", אבל הוא לא ידע איך לנצל את זה, ולכן יצא ממנו בסוף "ויהי רובה קשת...", ועלינו להיזהר לנצל את מה שקיבלנו כדי לזכות לחיי נצח נצחים.

לחיות את העולם הבא בכל רגע ובכל מצב

והמגיד הצדיק רבי שלום שבדרון זצ"ל סיפר שפעם בא יהודי לרבה של ירושלים רבי שמואל סלנט זצ"ל, ותוך כדי שדיברו אמר היהודי שהוא שכח לברך ברכת המזון והוא רוצה לחזור מהר לביתו כדי לברך, אמר לו רבי שמואל זצ"ל שאתה כלל לא אכלת, והיהודי לא הבין והתעקש שהוא אכל ושכח לברך, והוא חזר לביתו כדי לברך, וכשנכנס אותו יהודי לביתו הוא מגלה שעל השולחן עדיין מונח הלחם והארוחה, ואמר אז רבי שמואל שאין זה רוח הקודש כלל, אלא שהוא הכיר את אותו יהודי וידע בו שלא יתכן שאכל ולא בירך, ובהכרח שאם לא בירך אז גם הוא לא אכל.

וסיפר עוד רבי שלום שבדרון זצ"ל, על גדול אחד שהיה קם כל לילה בחצות והיה הולך ללמוד, וחוזר רק בצהרים לביתו, ואשתו היתה מכינה לו כל לילה כוס מיץ לשותות כשקם שיהיה לו כוח עד שחוזר, ובוקר אחד ראתה האשה שבמקום לשתות את הכוס של המיץ הוא שתה כוס אחרת שהיה בתוכה נפט, נזעקה האשה ורצה לבית המדרש

שליחותו, ולקץ הימים אם עשה שליחותו באמונה, ישוב ובא ברנה, ושמחת עולם על ראשו, כעבד אשר שלחו המלך לעבר הים, שאין עיניו ולבו זולתי על דבר שליחותו עד שובו אל אדוניו'.

.....

ראש השנה ימי הדין לכל השנה

פעם ניגש יהודי למרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל, ואמר שקשה לו בפרנסה והוא שוקל אם לעשות השתדלות מסוימת, ענה הגר"ח זצ"ל שהוא עצמו עושה השתדלות יומיים בשנה, וביאר את דבריו, שבשני ימי ראש השנה הוא מתפלל על פרנסתו, וזה הדבר היחיד שיכול לעזור וכך יצא בחיוב השתדלות, וכמו שכתוב בגמ' **בבא בתרא** (דף י' ע"א) 'שמזונותיו של אדם קצובין לו מראש השנה'.

ובגמ' **בבא מציעא** (דף ק"ו ע"א) מובא דין לגבי מי שאמר לחוכר שיזרע לו חיטים והלך החוכר ושינה ממה שאמר לו הבעל הבית וזרע שם שעורים, ולבסוף היה מכת מדינה ונשתדפו כל השדות, וטוען החוכר אף שהוא שינה בדברי בעל השדה הוא פטור כיון שבלאו הכי היה שידפון, וכותבת הגמ' 'מסתברא דאמר ליה, אי זרעתה חיטי הוה מקיים בי ותגזר אמר ויקם לך ועל דרכיך נגה אור', ומפרש רש"י 'ותגזר אמר - מה שתבקש מן היוצר יעשה, ואני לא בקשתי מן השמים בתחילת השנה שיצליחי בשעורים אלא בחטין', והיינו שבעל השדה טוען שבראש השנה בשעה שהתפלל על הצלחת השדה הוא התפלל על חיטים, וכיון שהיה זרוע שם שעורים יתכן שלכן לא נתקבלה התפילה, ואם החוכר היה זרוע חיטים, תפילתו היתה מתקבלת ולא היה בא שידפון לשדה, ורואים שזה טענה שנפסקה להלכה בדיני חושן משפט. היו קבוצה של אברכים שנסעו בבין הזמנים לאיזה ישוב בארץ כדי לראות את תהליך יצור הדבש, ובעל הכוורות היה יהודי שאינו מאמין וסיפר להם שבמשך השנה כמעט ולא קונים דבש, אבל לקראת ראש השנה יש ביקוש גדול, ושמונים אחוז מהדבש שהוא מייצר הוא מוכר לפני ראש השנה, וסיים אותו אחד שלמעשה הוא עובד כל השנה בשביל ראש השנה....

ושמעתי מידידי הגה"צ **רבי אריה ליב שפירא שליט"א** משגיח **דישיבת פוניבז' לצעירים**, שמי שיודע את האמת, הרי גם אנחנו עובדים כל השנה ומכינים את עצמנו לראש השנה, שהרי מה שנגזר על האדם בראש השנה, כך יהיה לו במשך השנה, ולכן עלינו לעבוד כל השנה ולהתעלות במיוחד בראש השנה כדי שנזכה לכתובה וחתימה טובה.

.....

מעלות עשרת ימי תשובה

הגמ' **בראש השנה** (דף י"ח ע"א) דורשת את הפסוק 'דרשו ה' בהמצאו קראהו בהיותו קרוב - אלו עשרה ימים שבין ראש השנה ליום הכפורים'.

והקשה הגאון **רבי לייב איגר זצ"ל** שהרי בפסוק **בתיילים** (קמ"ה) כתוב "קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת", ומבואר שתמיד ה' קרוב למי שקורא לו באמת.

וביאר, שהן אמנם כל השנה ה' קרוב, אלא שאז יש תנאי שזה יהיה 'לכל אשר יקראוהו באמת', אך בעשרת ימי תשובה שהם ימי רחמים זהו בעצם מקרב אותנו יותר לה' יתברך, וגם מי שלא נמצא בדרכה של 'באמת', הוא בכל זאת קרוב אל ה'.

.....

'אבינו מלכנו עשה למענך...'

ובעשרת ימי תשובה אנחנו אומרים 'אבינו מלכנו', ושם אומרים כמה פעמים 'עשה למענך...', ושמעתי ממרן הגרא"ל **שטינמן זצ"ל** לבאר על פי מעשה, ביהודי מצרפת שהיה לו שכן גוי, והיה עמו בקשרי ידידות, ופעם אחת סיפר לו השכן שהוא חתנו של מלך ירדן ומפעם לפעם חותנו מתחפש לזהות אחרת ומגיע לבקרו בצרפת, והיהודי ביקש משכנו שבפעם הבאה שהמלך יבוא אליו, שיזמין אותו אליו בעת ביקורו, ואכן לא ארכו הימים ושכנו דופק בדלת ומספר לו שכעת חותנו המלך הגיע לבקרו למשך כמה שעות, וליהודי היה בן שעשה באותה תקופה בר מצוה, ולקחו אביו למלך וסיפר לו שאצל היהודים זה זמן גדול שכעת הבן מתחייב בקיום התורה והמצוות, המלך מאוד התעניין בכל הענין, ושמע בין הדברים שהחתן אומר דבר תורה ומביאים לו מתנות וכו', ולבסוף המלך אמר שגם הוא רוצה לתת מתנה לחתן הבר מצוה, וכתב המלך צ'ק על סך ארבעים אלף יורו! אמר האב למלך שמתנה לבר מצוה מספיק כמה מאה יורו ואין צורך בסכום כזה ענק, הסביר המלך, שכאשר הוא מביא מתנה זה במושגים שלו, וזה לא מתאים שחתמת המלך תהיה על צ'ק בסך פחות מארבעים אלף יורו..., ואמר מרן הגרא"ל זצ"ל שאנחנו מבקשים ממלך מלכי המלכים הקב"ה 'עשה למענך', והיינו שיעשה עמנו רחמים וחסד כביכול לפי המושגים של מלך מלכי המלכים, שאין לנו שום השגה בזה. יהי רצון שנזכה כולנו לכתובה וחתימה טובה לאלתר לחיים טובים ולשלום בספרן של צדיקים גמורים, ולשנה טובה ומתוקה, ונזכה לגאולה השלמה במהרה בימנו, אמן.

.....

'ויהיו כל מעשינו לשם שמים'

"הקהל את העם האנשים והנשים והטף" (ל"א - י"ב).

כתב רש"י, 'והטף למה בא, לתת שכר למביאייהם'.

כתב החידושי הרי"ם שיש כאן חידוש, שאע"פ שכך היא הרגילות שיביאו את הטף, שהרי מאחר שהאב והאם מגיעים לירושלים, בהכרח א"כ שיביאו את הטף שלא ישארו לבד, אך הקב"ה רצה לזכות את ישראל, ולכן יש ציווי להביא אותם, וכמו שכתוב במשנה 'רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות'.

וה**סבא מסלבודקא זצ"ל** היה שואל מי יותר גביר, מי שיש לו מליון דולר, או מי שאין לו כלום מלבד מכונה קטנה שהופכת כל נייר לכסף אמיתי, שאף על פי שלבעל המכונה כרגע אין לו כלום, אבל סוף סוף המליון דולר שיש לשני הרי בסוף זה יגמר, אבל בעל המכונה תמיד יכול להיות שיהיה לו כסף, כי לניירות אין סוף..., והנמשל הוא שכל יהודי בכל פעולה שעושה הוא יכול להפוך אותם למצוות, כל ארוחה שאוכל, כל 'בוקר טוב' שאומר לחברו, אם הוא עושה אותם אם מחשבה זה נהפך למעשי מצוה, והרי את אותם פעולות גם הגויים עושים, אבל אם יהודי עושה את זה עם קצת מחשבה, שהכל זה לצורך עבודת ה', הוא הופך את כל פעולותיו למצוות, וזה מה שרואים גם כאן, שהרי שבין כך מביאים את הטף להיקהל, אבל כיון שיש מצוה והאדם מכווין לקיים את רצון ה' הוא זוכה לשכר נצחי.

לעילוי נשמת אשת חבר להגאון הגדול רבי אביגדור יחזקאל **ברטלר זצלה"ה** הרבנית הצדקנית **דבורה** ע"ה בת רבי יעקב שכטר זצ"ל נלב"ע י"ב מרחשוון תשפ"ה • ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת אשת חבר להגה"צ רבי יוסף צבי הלוי דינר זצ"ל הרבנית **טאה** בת ר' זאב **דינר** ע"ה נלב"ע י"ז תשרי תשע"א • ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת רבן של ישראל החפץ חיים

רבי ישראל מאיר הכהן בן ר' אריה זאב צוק"ל • נלב"ע כ"ד אלול תרצ"ג • ת.נ.צ.ב.ה.